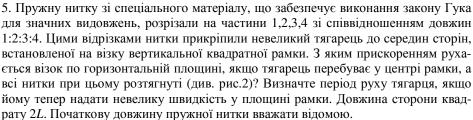
Міністерство освіти і науки України LIV Всеукраїнська учнівська олімпіада з фізики, м. Кривий Ріг, 2017 Теоретичний тур, 10-й клас

- 1. Міжнародна Космічна Станція (МКС), рухаючись по приблизно коловій орбіті на висоті близько 400 км із середньою швидкістю 7970 м/с, за 30 діб втрачає 2 км висоти за рахунок опору розрідженої атмосфери (для утримання висоти у деякі моменти станцію прискорюють, вмикаючи ракетні двигуни). Вважаючи, що взаємодія МКС з атмосферою зводиться до лобового опору, і кожна частинка після зіткнення з поверхнею станції набуває її швидкості, оцінити ефективну площу «лобової поверхні» МКС, що збирає частинки атмосфери. Маса МКС 420 тон. Радіус Землі 6400 км. Густина атмосфери на висоті 400 км дорівнює 5,68· 10^{-13} кг/м³. 2. До джерела постійної напруги U_0 =5,00 В приєднано схему (рис. 1). Обидва резистора мають опір R=12,5 кОм, вольт-амперна характеристика двох інших елементів указана на схемі, причому α =12,5 кВ/A², β =2,00 кВ/A^{1/2}. Оцініть теплову потужність схеми з точністю не менше 1%. У якому елементі або елементах виділяється найбільша кількість теплоти?
- 3. Досліджуючи реакцію, в якій дві речовини A та B перетворювалися на речовину C, науковці встановили такі три факти. Перший: при змішуванні I кг речовини A та 3 кг речовини B в результаті реакції отримується 4 кг речовини C при температурі 120° С. Другий: при змішуванні 2 кг речовини A й 7 кг речовини B утворюється суміш речовин B та C при температурі 116° С. Третій: при змішуванні 3 кг речовини A і 6 кг речовини B отримується суміш речовин A та C при температурі 95° С. В усіх дослідах початкова температура речовин-реагентів дорівнювала 20° С. Чому дорівнюють питомі теплоємності речовин A та B, якщо питома теплоємність речовини C дорівнює C00 Дж/(C1)?
- 4. Між двома вертикальними стінками хлопчик поставив перпендикулярно до них скейтборд і став на нього з м'ячем. Потім він сильно кинув м'яч в одну зі стінок і після того, як той відбився від неї та другої стінки, піймав його. Яку відстань проїхав хлопчик? Удари м'яча о стінку вважати абсолютно пружними, опором повітря та втратами енергії на тертя знехтувати. Маса м'яча m, маса хлопчика M, відстань між стінками L. Інші необхідні дані можете ввести самостійно. Проаналізуйте отриману відповідь з фізичної точки зору.

Задачі запропонували О.І. Кельник (1), О.І. Шумаєв (2), Є.П. Соколов (3), О.Ю. Орлянський (4-5).

Министерство образования и науки Украины LIV Всеукраинская ученическая олимпиада по физике, г. Кривой Рог, 2017 Теоретический тур, 10-й класс

- 1. Международная Космическая Станция (МКС), двигаясь по приблизительно круговой орбите на высоте около 400 км со средней скоростью 7970 м/с, за 30 суток теряет 2 км высоты за счет сопротивления разреженной атмосферы (для поддержания высоты в некоторые моменты станцию ускоряют, включая ракетные двигатели). Считая, что взаимодействие МКС с атмосферой сводится к лобовому сопротивлению, и каждая частица после столкновения с поверхностью станции приобретает ее скорость, оценить эффективную площадь "лобовой поверхности" МКС, которая собирает частицы атмосферы. Масса МКС 420 тонн. Радиус Земли 6400 км. Плотность атмосферы на высоте 400 км равна 5,68·10-13 кг/м³.
- 2. К источнику постоянного напряжения U_0 =5,00 В присоединена схема (рис.1). Оба резистора имеют сопротивление R=12,5 кОм, вольт-амперные характеристики двух других элементов указана на схеме, причем α =12,5 кВ/ A^2 , β =2,00 кВ/ $A^{1/2}$. Оцените тепловую мощность схемы с точностью не меньше 1%. В каком элементе или элементах выделяется наибольшее количество теплоты?
- 3. Исследуя реакцию, в которой два вещества A и B превращались в вещество C, ученые установили следующие три факта. Первый: при смешивании 1 кг вещества A и 3 кг вещества B в результате реакции получается 4 кг вещества C при температуре 120° С. Второй: при смешивании 2 кг вещества A и A кг вещества A образуется смесь веществ A и A кг вещества A и A кг ве
- 4. Между двумя вертикальными стенками мальчик поставил перпендикулярно к ним скейтборд и стал на него с мячом. Потом он сильно бросил мяч в одну из стенок и после того, как тот отразился от нее и второй стенки, поймал его. Какое расстояние проехал мальчик? Удары мяча о стенку считать абсолютно упругими, сопротивлением воздуха и потерями энергии на трение пренебречь. Масса мяча *m*, масса мальчика *M*, расстояние между стенками *L*. Другие необходимые данные можете ввести самостоятельно. Проанализируйте полученный ответ с физической точки зрения.
- 5. Упругую нитку из специального материала, который обеспечивает выполнение закона Гука для значительных удлинений, разрезали на части 1,2,3,4 в соотношении длин 1:2:3:4. Этими отрезками нитки закрепили небольшой грузик внутри установленной на тележке вертикальной квадратной рамки. С каким ускорением движется тележка по горизонтальной плоскости, если грузик находится в центре, а все нитки при этом растянуты (рис.2)? Определите период движения грузика, если ему теперь придать небольшую скорость в плоскости рамки. Длина стороны квадрата 2L. Начальную длину упругой нитки считать известной.

